

Levertraan bij aloude drogist Elsenaar in de Kerkbuurt

Levertraan is een olie, gewonnen uit de lever van o.a. kabeljauw en schelvis. Het is een misverstand dat levertraan van walvissen afkomstig is. Het bevat jodium, fosfor en vitamine A en D. Het werd en wordt vaak gegeven aan kinderen. Vroeger was er ook een minder zuivere kwaliteit, donkerder, met een smaak en een geur van rotte vis. Vanwege de nogal nare smaak wordt het nu in capsules ingenomen.(BL)

Levertraen en gaaitewolle sokke

Levertraen, we mosse vroeger elleken dag 'n lepeltjie neme van moeders, voor de vitemine D. Mensekaander wat 'n bocht was dà zeg, 't was net ovve ze de lucht van rotte vis in 'n flessie hadde gedaen. 't Snoepie daernae om die vieze smaak weg te waareke, was ok mor 'n schraole trôost.

Laeter kwamme d'r levertraenpillechies: gele deurzichtige, rubberachtige bollechies, Dat was happe, slikke, weg! Een hêele verbetering. Toe 'k is bij 'opoe mandemaaker' mog logere, zee ze: "Jonchie, jonchie, wat eet jie toch waanig! Eêst mor is haorlemmerolie!" Daer gao me weer, doch 'k nog. 't Hielp trouwes nie, en 't smaakte bekant nè zô goor as die levertraen. Opao zwoor bij Haorlemmerolie. 't Was overaal goed voor, zee die. Dà spul wor al 300 jaer verkocht en nog aaltijd gemaakt, mor nae 300 jaer is t'r nóg gêên bewijs dat 't waarekt. 't Is veraal goed voor de portemenee van de fabrikant en d'n drogist, denk 'k zô.

't Wazze nog de tije van kou lije as ie je bed uitkwam in de winter. Ok al weunde me in de mederrenste flat van toen, d'r was mor êene kolekachel, die sting in de kaomer. Met 'n bietjie mazzel gloeide die 's oches nog nae, wier die opgepord en dan gaauw weer kole d'rop. Dien aslaoj mos aalsmor leeggekieperd worre. 'k Ziet 't nog zôô voor me dà m'n ouwere broer Jan 'n poging deej om dien aslaoj leeg te kiepere in de vullisbak achter op 't balkon mè windkracht 7. Hij gong donkerblond naer buitene, mor kwam mè grijs haer weer naer binnene.

Toe uitaaindelijk ok Slierecht op die grôôten aardgasbel van Slochtere aangeslote wier, kwam d'r zôôwaer 'n gaskachel. Je hoefde mor effies an 't knoppie te draaie en 't wier behaogelijk waarem. Een hêele verbetering, mor in de slaepkaomers bleef 't bar koud in de

winter. Van izelaosie of dubbel glas hà me nò nooit gehoord. Ok al stinge de blomme 'n haaleve centemeter dik op de binnekante van de ruite, in bed hè 'k nooit gêên kou geleeje. Deur omaos gebraaide gaaituhaere bedsoksies, een ijzere kruik of 'n waaremwaoterzak en 'n flenelle pyjaomao zurregde daer wel voor, en nie te vergete een laoke en 'n scheerwolle deke van bekant wel twêê centemeter dik. In die deke was 'n lappie gestikt: 'AaBee Zuiver scheerwol voorkomt reumatiek', sting d'r op, en 'n plaetje d'r bij van 'n rendier met 'n arreslee in de snêeuw. Voorkomt rimmetiek? Toe doch 'k: "Nou nou, die loi zijn nogaal bezurregd om 'n 7-jaerige!"

Meschie dat 't deur die bedsokke van opoes gekomme is, mor de rest và m'n leve wou 'k enkeld nog gaaitewolle sokke aa me voete. 's Winters lekker waarem en 's zeumers bennen 't goeje zwêêtvangers, zôôdà je nie stao te soppe i je waarekschoene of thuis i je slippers. M'n ex-schôomoeder braaide 30 paor gaaitewolle sokke voor me, ze benne onverslijtbaor, zôôdà 'k nog 100 jaer veruit ken. Dus as ie kommende zeumer 'n aaigenhaaimer op de fiets mè korte broek en gaaitewolle sokke tegekومت, dan ben ik 't!

Een Mandemaokertie